

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKA MÁNNI
Birassgáhttenossodat

Reinbeitedistrikt 21 Gearretnjarga
v/ Aslak J Eira

9620 Kvalsund

Deres ref

Deres dato
23.05.2014

Vår ref
Sak 2014/2708
Ark 434.11

Vår dato
28.05.2014

Saksbehandler/direkte telefon: Jørgen Remmen - 78 95 03 63

Avslag på søknad om skadefelling av kongeørn - Reinbeitedistrikt 21 Gearretnjarga - Kvalsund kommune

Fylkesmannen i Finnmark viser til brev datert 23. mai 2014 fra reinbeitedistrikt 21. Distriktet søker om skadefelling av ørn i kalvingsområde og sommerbeiteområdet i Kvalsund kommune.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jamfør forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, jamfør §§ 1 og 3, avslår Fylkesmannen søknaden om skadefelling fra reinbeitedistrikt 21 på kongeørn. Begrunnelsen for avslaget er mangel på påvist skadeomfang til Kongeørn.

Vedtaket er oversendt per e-post den 28. mai 2014.

Bakgrunn

Reinbeitedistrikt 21 – Gearretnjarga søker Fylkesmannen om skadefelling av kongeørn i kalvingslandet og sommerbeiteområdet i Kvalsund kommune. Området ligger fra Hatter og nordover til Refsnes / Klubben. Det vises til at det er mye ørn i området som dreper nyfødte kalver og større dyr. Dette fører til at simlene stresser og gjør det nødvendig å søke om skadefelling. Det er forholdsvis dårlige forhold med fortsatt mye snø og dårlig tilgang på beite. Kalveprosenten har vært lav de siste årene med 15 – 25 % de siste tre årene. Distriktet skriver videre at det ikke har lyktes å dokumentere rein drept av ørn i 2013 da innmeldte kadaver ikke ble undersøkt av SNO i 2013. I 2014 har flokken kommet til sommerbeite først i uke 19, og det er så langt ikke oversikt over tap da det unngås å kjøre i flokken som kalver.

Lovgrunnlaget

Hjemmelsgrunnlaget for avgjørelsen er lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jamfør forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 12, jamfør §§ 1 og 3.

I § 12 i rovviltforskriften om skadefelling av kongeørn heter det:

“Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. viltlovens § 14. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen.”

I kommentarene til § 12 i rovviltforskriften står det videre:

“For felling av kongeørn er det et vilkår at andre tiltak for å forebygge skade er utprøvd i rimelig utstrekning. Kongeørn opptrer som skadevolder i mer avgrensede tidsperioder enn de andre artene, og skader kan ofte forebygges gjennom enklere tiltak. Fellingstillatelser kan gis for å stoppe en pågående skadesituasjon, men det tillates ikke felling utelukkende for å forhindre framtidige skader som for de andre artene. Fylkesmannen kan derfor gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe og tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer som volder skade. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksenfugler skal være unntatt og at felling foretas av nærmere bestemte personer. Felling kan iverksettes uten hensyn til fredning, men skal følge bestemmelsen om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven.”

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål om at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene finnes i levedyktige bestander i deres naturlige utbredningsområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel bli vurdert opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jmfør § 14. En slik avveining skal ikke føre til at man ser bort i fra målet i § 5, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på en annen måte eller i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jmfør prinsippene om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har lagt til grunn eksisterende kunnskap om kongeørn, jmfør § 8. Overvåkning av kongeørn er per i dag ikke like detaljert som for de andre store rovdyrene. Kunnskapsgrunnlaget om kongeørn er likevel relativt god jmfør prinsippet i § 8, da vi antar vi kjenner til de aller fleste kongeørnterritorier i fylket (ca. 160). Det er ukjent hvor mange individer bestanden består av. Hekkesuksessen var god i 2010 og 2011, mens den i 2012 var dårlig. I 2013 var det en økning i ungeproduksjonen igjen, jmfør NINA Rapport 1023 – Kongeørn i Finnmark. For dårlig kunnskap om arten kan føre til at føre - var - prinsippet kan komme i bruk, jmfør naturmangfoldloven § 9. På bakgrunn av at Fylkesmannen har vurdert søknaden om skadefelling av kongeørn til avslag, vil ikke §§ 12 og 13 være relevante i denne sammenhengen.

Statens naturoppsyn Alta eller Lakselv har ikke fått inn kadaver fra reinbeitedistriktet, det ligger per 27. mai heller ingen innmeldte kadaver i rovbasen. Distriktet skriver i søknaden at det ikke har blitt dokumentert skade da det ikke kjøres i flokken under kalving.

Rovviltforskriftens § 12 gir Fylkesmannen hjemmel til å kunne gi skadefelling på kongeørn. Det stilles likevel strengere krav for å gi skadefelling enn hva som gjelder for de andre store rovdyrene. Med ingen dokumenterte skader ser ikke Fylkesmannen skadeomfanget for å være dokumentert, kravet i § 12 om at det skal være voldt vesentlig skade anses som ikke oppfylt, da det ikke er dokumentasjon.

Fylkesmannen i Finnmark avslår søknaden om skadefelling av kongeørn i reinbeitedistrikt 21 – Gearretnjárga.

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jmfør forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, jmfør §§ 1 og 3. Begrunnelsen for avslaget er et ikke påvist dokumentert skadeomfang.

Dersom skadeomfanget øker og dokumenteres er det et vilkår at en felling rettes mot skadevoldende individ, om angrep observeres fremover er det viktig å notere seg ørnens drakt, om det er en ung eller eldre Kongeørn som gjør skade. Om det er Havørn i området er

også viktig å merke seg. Vi viser til utsendt ørnebrosjyre som gir innsikt i forskjeller på Havørn og Kongeørn samt ulikhet i drakt hos Kongeørn av ulik alder.

Rovviltnemnda i region 8 har utlovet dusør for melding om tidligere ukjent, aktivt kongeørnreir. Denne er per i dag på kroner 5 000,- til observatør. Om det er fast etablering av et kongeørnpar i området og søker kjenner til hvor disse eventuelt hekker anbefaler vi at dette meldes til Statens naturoppsyn for nærmere undersøkelse.

Klagerett

Det kan klages på vedtaket innen tre uker til Miljødirektoratet, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via Fylkesmannen i Finnmark, jmfør forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
seksjonsleder

Jørgen Remmen
artsforvalter

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Elektronisk kopi til:
Statens naturoppsyn Lakselv
Statens naturoppsyn Alta
Vest- Finnmark politidistrikt
Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 8 v/ Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Troms
Kvalsund kommune